

Vergaderjaar 2010–2011

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1403

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 maart 2011

Inleiding

Tijdens het algemeen overleg (AO) inzake het vreemdelingen- en asielbeleid dat plaatsvond op 8 december jl. (Kamerstuk 19 637, nr. 1388) heb ik toegezegd om na te gaan hoe lang asielzoekers gemiddeld in de Centrale Ontvangstlocatie (COL) in Ter Apel verblijven wanneer zij zich in persoon melden om een asielaanvraag in te kunnen dienen. Daarnaast heb ik toegezegd om uw Kamer nadere informatie te verschaffen over de doorlooptijden van de rechtbanken in beroep die worden ingesteld nadat een asielaanvraag in de algemene asielprocedure is afgewezen. Met deze brief voldoe ik aan deze toezeggingen.

Gemiddelde verblijfsduur COL

Sinds 1 juli 2010 moeten vreemdelingen die een asielaanvraag willen indienen zich in persoon melden bij de aanmeldunit van de vreemdelingenpolitie in Ter Apel. Met deze melding start de rust- en voorbereidingstermijn. Bij de aanmeldunit vindt de identificatie en registratie van de betrokken vreemdeling plaats (inclusief afname van vingerafdrukken en een foto) en worden eventuele overgelegde documenten nader onderzocht. Tijdens dit «aanmeldproces» verblijft de vreemdeling zelf in de Centrale Ontvangstlocatie, tenzij zijn aanwezigheid bij het proces noodzakelijk is. Pas wanneer de identificatie en registratie zijn afgerond, er een TBC-screening heeft plaatsgevonden én bekend is in welk aanmeldcentrum (AC) de asielaanvraag ingediend zal worden, wordt de vreemdeling overgebracht naar een zogenaamde Proces Opvanglocatie (POL) in de buurt van het betreffende AC, waar hij in ieder geval gedurende de rest van de rust- en voorbereidingstermijn en de algemene asielprocedure (AA) zal verblijven.

Tijdens het AO van 8 december jl. werd mij de vraag gesteld of het klopt dat vreemdelingen enkele weken in de COL verblijven alvorens zij naar de POL worden overgebracht. Uit informatie die ik van het COA heb

verkregen blijkt het volgende. Asielzoekers verblijven gemiddeld ongeveer drie dagen in de COL vanaf het moment dat de identificatie en registratie hebben plaatsgevonden. De verblijfsduur in de COL voorafgaand aan de registratie bedraagt op dit moment ongeveer een dag. Dat betekent dat asielzoekers gemiddeld ongeveer vier dagen in de COL verblijven voordat zij naar de POL worden overgeplaatst en niet enkele weken. Overigens is het wel zo dat het aanmeldproces en dan met name de identificatie en registratie van asielzoekers in de periode vlak na 1 juli 2010 enige aanloopproblemen heeft ondervonden, waardoor nog niet geregistreerde vreemdelingen langer op identificatie en registratie moesten wachten dan was beoogd. Deze aanloopproblemen zijn inmiddels opgelost.

Doorlooptijden rechtbanken beroep na AA

Sinds 1 juli 2010 krijgen asielzoekers van wie de eerste asielaanvraag in de algemene asielprocedure wordt afgewezen, een vertrektermijn van vier weken gedurende welke zij recht hebben op opvang. Voorafgaand aan de invoering van deze vertrektermijn, werd ingeschat dat het niet langer verlenen van opvang na vier weken, voldoende aanleiding zou vormen voor de rechtbanken om deze beroepen en verzoeken in de meeste gevallen binnen de vertrektermijn van vier weken te behandelen. Tijdens het AO van 8 december jl. hebben enkele leden van uw Kamer mij gevraagd of het de rechtbanken in deze gevallen daadwerkelijk lukt om binnen de vertrektermijn uitspraak te doen.

Uit informatie van de Raad voor de Rechtspraak over de periode juli–december 2010, blijkt dat dit inderdaad het geval is: in ongeveer 80% van de gevallen waarin een asielaanvraag binnen de AA was afgewezen hebben de rechtbanken binnen de vertrektermijn een uitspraak gedaan in beroep. Dit percentage lag in de laatste twee maanden van 2010 zelfs iets hoger. De gemiddelde doorlooptijd bedroeg in deze periode gemiddeld ongeveer 22 dagen.

De redenen waarom de rechtbanken in de overige gevallen niet binnen de vertrektermijn een uitspraak hebben gedaan in beroep zijn divers. In verschillende gevallen bleek de zaak te gecompliceerd om direct uitspraak te doen in beroep. In die gevallen is het verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen, en mocht de asielzoeker de uitspraak in beroep in de opvang afwachten. Verder hebben aanloopproblemen bij het tijdig door de IND aanleveren van complete dossiers aan de rechtbanken in de eerste maanden na invoering van de verbeterde asielprocedure ertoe geleid, dat in verschillende zaken een vertraging in de afhandeling is ontstaan. In die gevallen is in onderlinge afstemming tussen de IND, het COA en de rechtbanken afgesproken om de opvang van de betreffende asielzoekers te laten voortduren totdat er een uitspraak werd gedaan. Daarnaast zijn verschillende beroepen aangehouden als gevolg van het wachten op Europese ofwel nationale jurisprudentie, en heeft de beschikbaarheid van tolken en/of advocaten in sommige gevallen tot enige vertraging in de zittingsplanning geleid.

Het overgrote deel van de asielzoekers heeft gezien het vorenstaande duidelijkheid over de asielaanvraag op het moment dat de vertrektermijn en daarmee de opvang eindigt. Mocht in de situatie dat de vreemdeling tijdens zijn vertrektermijn werkt aan zijn vertrek blijken dat het niet mogelijk is het vertrek binnen de gestelde termijn te realiseren, kan eventueel worden overgegaan tot plaatsing in een vrijheidsbeperkende locatie waar de DT&V de terugkeer verder zal faciliteren.

De minister voor Immigratie en Asiel,
G. B. M. Leers